

KÜLTLER, TEHLİKELİ TARİKATLAR VE TOPLUMA ZARARLARI

İkincil Kaynak:

<https://ismailhakkialtuntas.com/2017/02/26/tehlikli-kultleri-tarikatleri-tanima-rehberi/>

Asıl Kaynak bilinmiyor.

Son günlerde Türkiye gündemini meşgul eden konulardan olan ve özellikle de genç nüfusumuz için bir tehlike arz eden **"kült"** yapıları tüm dünyayı tehdit eden bir gerçektir. Bu yapı içerisindeki kişilerin davranışları, kült yapısının temel aldığı görüş ne olursa olsun birbirine son derece benzer. Beyin yıkama taktiği ile çalışan bu gruplar içine aldıkları kişinin tüm benliğini hem maddi hem de manevi yönlerden kuşatıp, bağımsız hareket edemez hale getiriyorlar. Tamamen gruba bağlıyorlar. Genelde hedeflerinin dünya hakimiyeti olması da olayın boyutunu büyütüyor. Yeryüzünde on binlerle ifade edilen kült yapıları ve bu yapıların içinde on milyonlarca insan düşünüldüğünde olayın ne derece ciddi olduğu anlaşılır.

Aileler böyle bir yapının içine giren çocuklarından utanmakta ve ellerinden geldiğince konuyu örtülü tutmaya çalışmaktadırlar. Oysaki bu konu utanılacak bir konu değil aksine tedbir alınması gereken bir konudur. Geç kalınması durumunda sevdiklerine bir daha asla yardım edebilecek fırsatı da bulamayabilirler.

Bu sayfanın başlıca iki amacı bulunmaktadır. Birincisi; kişilerin, sağlıklı grup ilişkileri ile tehlikeli grup ilişkilerini birbirinden ayırmalarını sağlamak, ikincisi ise; riskli bir grubun içinde bulunan kişiye, ayrılma ve topluma adaptasyonu aşamasında yardımcı olmaktır.

Bugün, Türkiye'de yüzü aşkın gurup bulunmakta. Bu gurupların bir kısmı İslami kökenli, bir kısmı Hristiyan kökenli, bir kısmı da Hindu tarikatları kökenlidir. Bu tarikatların yüzlerce takipçisi bulunmaktadır. Ancak bu grupların hepsini yıkıcı ve zararlı olarak değerlendirmek de yanlış olur. Bununla beraber, yıkıcı olan grupların içinde anlaşılması güç fikirlerin propagandası yapılıyor, akla hayale sığmayan yöntem ve teknikler bu kesimde uygulama alanı buluyor. Üstelik bu yolla çok da kazanç elde ediliyor. Medyanın aktardıklarına bakılırsa, bu gruplara, **ABD** ve Avrupa'da önüne geçilmez bir akın ve ilgi var.

Binlerce yıl önce gelen vahyin, bazı hayalciler veya çılgın adamlar tarafından bugünkü olayların yorumlanmasında kullanılması ile ortaya çıkan yeni peygamberlikler yaygınlaşmaya başlamıştır. **"Mesih veya Mehdi"** önümüzdeki yıllarda dünyaya inecek mi sorusu, yeryüzündeki milyonlarca Yahudi, Hristiyan ve Müslümanın araştırdığı konudur. Hristiyan veya müslüman kökenli tarikatlarda mesih veya mehdi olduğunu iddia eden kişilerin yönlendirdiği bu tehlikeli yapılar, teknolojik gelişmelerle çok hızlı yayılabilmektedir. Bunun dışında yeryüzünde milyonlarca insan hayatını anlamlı kılacak bir amaç arıyor. Artan sayıdaki ruhani ve politik gruplar insanlara gelecek için umutlar sunuyorlar. Bu grupların hangisinin yıkıcı ve zararlı hangisinin ise zararsız olduğunu anlayabilmek için **"kült"** yapısını tanımlamak ve topluma zararlarını iyi bilmek gerekir.

Konuya eski bir hikaye ile başlayarak "nasıl oluyor da bu insanlar böyle şeylere inanabiliyor?" sorusunun cevabını biraz olsun hafızalarda canlandırmak istiyorum:

Kurbağa çorbası yapmaya çok hevesli bir ahçı, bir türlü çorbayı yapmayı beceremiyormuş daha doğrusu hayvanı sıcak suya her attığında hayvan dışarı fırlıyormuş. Tecrübeli diğer bir ahçı durumu hafif gülümseyerek bir müddet seyretmiş. Sonunda kendini tutamamış ve **"Bak bakalım şimdi nasıl bu kurbağa efendiyi kandırıyorum"** demiş.

Genç ahçı kenara çekilip tecrübeli ahçının yaptıklarını seyretmeye başlamış. Ahçı, tencereye soğuk su doldurmuş, kurbağayı içine koymuş, kapağı kapatmış ve düşük ateşte tencereyi ısıtmaya başlamış. *"Birazdan kurbağa efendi, bir rehavet hissedecek ve uyumaya başlayacak. Sen ve ben de onun lezzetli çorbasını içeceğiz."* Demiş.

Hiç kimse kendisinin mal varlığını aniden vermez, kendini hadım ettirmez, cinsel olarak sömürülmesine izin vermez, ailesinin dağılmasını istemez. Taki bir piskopat tarafından, yavaş yavaş ilerleyen ve acı veren zihin kontrol yöntemleri kullanılarak o hale getirilsin.

ZİHİNSEL ÇELİŞKİ TEORİSİ

Leon Festinger, 1950'li yıllarda zihinsel çelişki teorisini ortaya atmıştır. Teori şunu söyler:

"Eğer bir kişinin davranışını değiştirirseniz, O'nun düşünceleri ve hisleri de çelişkiyi azaltmak için değişecektir."

İnsanlar, kendi davranışlarının düşüncelerinin ve hislerinin karşılıklı olarak tutarlı olmasını tercih ederler. Ve bunlar arasında ancak çok küçük bir farklılığa tahammül edebilirler. Psikolojik araştırmalar şunu göstermiştir ki eğer bu üç temelden biri değişirse diğeri de zihinsel çelişkiyi azaltmak için değişecektir.

Dikkat edilirse, tehlikeli gruplar, önce takipçilerinin davranışlarını değiştirirler, bunun ardından da kişiler davranışlarını akla uygun hale getirmek için düşüncelerini ve hislerini değiştirecektir.

TEHLİKELİ GRUP TESTİ

Bir grubun tehlikeli bir grup olduğu nasıl anlaşılır?

- Gerçek olamayacak kadar güzel görünebilir.
- Sizin tüm problemlerinizi çözebilecekleri iddiasındadırlar.
- Gruba katılımınızın hemen arkasından para kazanmak veya grup için yeni birilerini bulmanız istenir.
- Gruba ilk girdiğinizde kendinizi muhteşem iyi hissederken, yavaş yavaş kendinizi suçlu, mahcup ve değersiz hissetmeye başlarsınız.
- Grup sizin katılımınızdan önceki yaşamınızı veya grup dışındaki hayatınızı (aile, okul, eski arkadaşlar) anlatırken aşağılayıcı bir dil kullanmaya başlar.
- Grup, aktivitelerini birinci öncelikli sıraya koymanızı ister, hatta derslerinizden bile.
- Aileleriniz veya yakın arkadaşlarınızın sizi hiç bir konuda asla anlayamayacakları ve yardım edemeyeceklerini telkin ederler
- Şüphe ve sorular zayıflık işaretlerinden sayılır. Eğer aynı soruları sormaya devam ederseniz, sizden uzak dururlar.
- Liderlik bu tip gruplarda genellikle erkeklerdedir. Ve erkeklerin kadınlardan üstün hakları ve kabiliyetleri olduğuna inanılır.
- Grupla birlikte toplumdaki ayrılmayı adeta inzivaya çekilmenizi isterler. Ancak oradaki faaliyetlerin içyüzü ile ilgili bilgi alamazsınız

Kendinizin ya da sevdiğiniz birisinin zararlı ve yıkıcı bir grubun içinde olup olmadığını aşağıdaki maddelerle test edebilirsiniz. Eğer aşağıdakilerden çoğunun uygulandığı bir grup içindeyseniz, grup içindekilere bir şey hissettirmeden dışarıdan yardım arayınız.

1- Lider her zaman haklıdır.

Lider, Guru, İmam, Rahip, Yogi, Mehdi, Mesih, her şeyi bilen kişi, tüm öğretilerinde her zaman için eleştirilerden ve eksikliklerden münezzehtir.

Jefferey Manson bu sahte gurular hakkında şöyle diyor:

Her guru, sizin asla kendi başınıza veya sıradan kaynakları kullanarak ulaşamayacağınız bilgilere sahip olduklarını iddia ederler. Her guru, takipçilerine gizli gerçeklerin, kendisini takip edenlere, tam anlamıyla itaat edenlere ve kendini onun eline teslim edenlere açacağı sözünü verir. Belirli sorular asla sorulamaz. Guru hakkındaki her şüphe, senin kendi yetersizliğinden veya şeytanın üzerindeki etkisinden kaynaklanmaktadır. Gurunun hareketleri ne kadar anlaşılmaz ise, onun haklılığı o kadar kesindir. Eğer guruyu takdir edemiyorsan, anlayamıyorsan dua etmelisin. Ona itaat etmelisin. O büyük şahsiyetin yanındaki senin varlığın nedir ki, mütevazî olmalısın. Taki sonunda lidere yakın olan daireye girip, liderin taciz ettiği insanları aynı şekilde taciz edesin. Tüm bunlar gurunun tabiatında vardır. (My Father's Guru, Jeffrey Masson, 1993, page 173.)

2- Sen her zaman hatalısın.

Üyelere, kişisel olarak, küçük, zayıf, cahil, akılsız, günahkar oldukları söylenir. Ve hiç bir şekilde grubu veya lideri eleştirebilecek kalitede olmadığı söylenir. Eğer lider ile herhangi bir anlaşmazlığın varsa o zaman birinci madde geçerlidir.

Daha yaşlılar veya daha yüksek mevkiye sahip kişiler, yeni gelenleri azarlar ve onların imanı olarak henüz gelişmediğini söyler. Yeni başlayanlar, yakın halkaya gelene kadar hem lider hem de alt liderler tarafından sömürülür. Bu noktaya ulaştığında da kendisi yeni gelenlere aynısını yapar.

Tüm tehlikeli gruplarda, kültürlerde ortak bir özellik de, kült lideri ve yakınındakilerin, yeni gelenlerin asla doğru düşünemez olduğu fikrine sahip olmalarıdır.

Üyeler devamlı kendilerini suçlarlar ve kendi günahlarını, hatalarını itiraf ederler. Bazen de toplu halde iken herkesin önünde hatalarını ikrar ederler. Bu Maocu Çinlilerden tutun, Hristiyan kültürüne kadar hemen hepsinde kullanılır.

Bazen de **"grup"** toplantılarında diğer üyeler bir kişiyi eleştirir ve ona saldırır. Üyelere kendi fikirlerine ve yargılarına asla güvenmemeleri söylenir;

- Senin düşünce yapın günahlarından dolayı bozulmuş
- Yargın hiç iyi durumda değil
- Düşünme şeklin hiç iyi değil
- Zihnin hiç iyi çalışmıyor
- Alışkanlıkların tarafından yönlendiriliyorsun
- Şeytan senin tüm hareketlerini kontrol ediyor.
- Cinsel dürtülerin seni kontrol ediyor.
- Alkolik gibi düşünüyorsun
- Sende suçlu zihin yapısı var
- Senin yeniden bir yapılanmaya ihtiyacın var
- Sen yeterince dua etmiyorsun, yoga yapmıyorsun ya da meditasyon yapmıyorsun
- Üyelere kendi içinden gelen dürtülere güvenmemeleri öğretilir.
- Senin içinden gelen dürtüler hiç doğru değil, sen herşeyi kendin için yapıyorsun.
- Sen enaniyetli, kendini beğenmiş, menfaatini arayan, kendi bildiğini yapan birisin.

- Sen sadece kendi egonu tatmin etmeye çalışıyorsun.
- Çok tembelsin
- Her işin kolay olanını seçiyorsun
- Sadece yatmak istiyorsun.

Steven Hassan şöyle yazıyor:

" Zihin kontrolü tamamen bağımlı bir kişilik oluşturmayı hedeflediği için, tehlikeli grup doktrinleri her zaman için kişinin kendi kişiliğini yıkmayı hedefler. (Combating Cult Mind Control, Steven Hassan, 1988, page 79)

Geçmiş suçlara saldırı:

Özellikle "*nefret kusma*" seansları sırasında kişinin eski yaptıkları (suç sayılacak bir şey olmasa da) suç olarak lanse edilir. Yeni gelen birisi asla kendi başına bırakılmaz ve kontrol edilir. Her ayağa kalkmaya çalışıldığında kafasına vurulur ve yere indirilir.

3) Çıkış yoktur

Gruptan ayrılmanın hiç bir uygun, saygın yolu yoktur. Ayrılmak, kaybetmek demektir, şeytan tarafından kandırılmış demektir. Ayrılmak kutsal cezayı haketmeyi gerektirir.

Üyeler eğer ayrılırlarsa, başlarına çok kötü şeyler geleceğine, tüm ruhsal ilerlemeyi kaybedeceklerine, Cennete girmeyeceğine, şeytanın onu alıp götürüleceğine, alkolik olacağına vs inanır.

Şurası kesindir ki eğer herkes kültü bırakırsa, sahte guru için oyun biter bu nedenle de insanların ayrılmaması için herşeyi yapar.

Ayrılmayı engelleyen bir çok şey vardır. Yaşlıların baskısı, önde giden üyeler, hareketlerinden şüphelendikleri veya eski hayatını özleyen kişiyi takibe alırlar. Engeller fiziki de olabilir, grubun yaşadığı yer izole edilmiş bir yer olabilir. Böylece şeytan dış dünyadadır fikrini verebilirler. Tehlikeli gruplar, herkesin kredi kartlarını, kontrol ederler. Aslında üyeler tam anlamıyla beş parasızdır. Bu nedenle de dışarı çıkamazlar.

Bilim Tarikatından yüksek rütbeli bazı üyeler, L. Ron Hubbard'a gelecekteki reenkarnasyonlarında milyarlarca yıl hizmet edeceklerine dair anlaşma imzalamışlardır.

Doğal olarak "*çıkışın olmaması*" kuralı ayrılanları şöyle şeytanlaştırıyor:

- Onlar, zayıf, şeytani kimselerdi
- Aptal ve akılsızlardı
- Karanlığı tercih ettiler, aydınlığı bıraktılar.
- Onlar davalarını terkedemeyen, dönekler, sözlerinde durmayan kimselerdir, kaçaklardır.
- Ruhlarını sattılar
- Onlar haçın, kutsal kitabın, davanın düşmanlarıdır.
- Onlar şeytani şeyleri ilahi olanlara tercih etmişlerdir.
- Onlar kayıpta olan kişilerdir, kazananlara taş atmaya çalışıyorlar.
- Yeterince dua etmezler, meditasyon yapmazlardı, ilahi okumazlardı.
- Hiç bir zaman gereği gibi çalışmadılar.
- Hiç bir zaman prosedürlere tam olarak uymadılar.
- Günahın çekimine karşı koyamayacaklar.
- Problemlerini gizlediler, asla grupla paylaşmadılar.

- Sex, alkol ve uyuşturucu tuzağına düşecekler.
- Para ve mala düşkünlükleri asla bitmeyecek
- Asla dürüst olamazlar.
- Onlar her zaman akılsız ve kaybedenler olacaklar.
- Hiç bir zaman doğruyu bulamayacaklar.
- Onlar şeytan tohumudurlar.
- Onlar her zaman bizim davamızı yıkmayı düşündüler.

Bir çok tehlikeli grupta insanların ayrılanlarla görüşmesi yasaktır. Ayrılanların, münafık, şeytani, tehlikeli, utanılacak insanlar olduğu söylenir.

4) Mezuniyet yoktur.

Hiç kimse gurunun bildiklerini bilse de asla guru'nun akıl seviyesine ve anlayışına ulaşamaz. Hiç kimse eğitimini bitiremez ve mezun olamaz.

5) Grup dili

Tehlikeli grubun kendine özgü bir dili vardır. Yeni terminoloji icat ederler ve asıl anlamı örtücü kelimeleri kullanırlar. Bilinen birçok kelimeye kullanımlarının dışında anlam yüklerler. Buna "*yüklü dil*" denir.

"Yüklü dil" Robert J. Lifton'un "*Düşünce reformunun yedi şartı*"nda beyin yıkamanın en etkili bölümü olarak görülüyor. Kült dili "*iyi giydirilmiş sloganlar*" la Lifton bunu "*düşünceyi hareketlendirici klişeler*" olarak adlandırıyor. Belirli kelimeler, insan anlayışını sınırlandırır. Ve sloganlar düşünceyi durdurur.

Yeni başlayanlar bu yeni terminolojiyi ona uyabilmek için öğrenirler ve ne söylendiğini anlamaya çalışırlar. Sonra da bu yeni dil kişiyi geldiği diğer dünyadan ve arkadaşlarından ayırır. Onu yalnızca diğer grup üyeleri anlayabilir.

"Gerçek dünya" ya geri dönmek kişinin yapabileceği en büyük kötülüktür. Bu nedenle de bu kişiler hakaret içeren kelimeler ile adlandırılırlar. Münafık, dönme, vs.

Yüklü dilin kullanıldığı bir çok örnek vardır:

Bir grupta, "*Tanrının sevgisini paylaşmak*", grup için para karşılığı fahişelik yapmak anlamına geliyor. "*Tanrı'nın diğerlerini kutsaması için hizmet et*" "*insanları kandırarak paralarını al*" anlamına geliyor.

Tanrı'nın Çocukları kültüründe ise "*FF*"'in anlamı "*Balık avlama*" anlamı ise kadın üyelerin, fahişelik yaparak yeni üyeler getirmesi ve para kazanması.

Tanrının Çocukları tarikatında, "*her şeyden vazgeçmek ve tanrıya uymanın*" anlamı dünyaya ait tüm mal varlığınızı bağışlayın, evinizi, arabanızı, paranızı. Hatta bu kadınların kendilerini satması ve erkeklerin karılarını sokakta pazarlamasına kadar gider.

David Berg'e göre "*gerçek ruhsal özgürlük*" ve "*mükemmel sevgi*" grup içindeki tüm kadınların, kızı dahil, onunla cinsel olarak beraber olmasından geçer.

Moon tarikatındakiler ise, kiliselerinin amaçlarını yerine getirebilmek için "*kutsal aldatma*" ile yalan söylemenin, aldatmanın mübah olduğunu söylerler.

Scientologist'lerin tamamen kendilerine ait dilleri bulunmaktadır. Onların sözlüğüne bakmadan ne söylediklerini anlamak mümkün değildir.

Türkiye’de mevcut tehlikeli tarikatların da kendi dilleri vardır; bacı, kardeş, gurup, İmam, Mehdi, itaat, mümin, münafık, infak, vb.

6) Grubcu düşünce

Muhالیf olmamak, düşüncede güçlendirilmiş itaat. Kültün herşey için standart cevabı vardır. Ve üyeler bu cevabı papağan gibi tekrarlarlar. Bağımsız düşünce kötü olarak düşünülür. Üyeler, liderlerinin gerçeklerini kendilerininmiş gibi düşünürler. Lidere herhangi bir eleştiri yapılmaz. Lidere, onun öğretilerine veya gruba yapılan her tür eleştiri geçersizdir. Bazı gruplarda muhalif olmak şeytandan olarak düşünülür.

Doğal olarak iki şey ortaya çıkmaktadır:

a) Bağımsız veya eleştirel düşünce engellenir, özellikle de guru (lider, imam) veya grup ile ilgili olanlar.

b) Guru (lider, imam) ve grup ile ilgili pozitif düşünceler ise teşvik edilir.

7) Mantıksızlık

Grubun inançları mantıksız, akla aykırı, batıl inanç olabilir. Mesela Hari Krişna grubu dünyanın hala düz olduğuna inanır.

Bilim Tarikatı üyeleri, önceki yaşamlardan kaynaklanan incinmeler veya problemlerden dolayı kişinin zarara uğrayacağına inanır. Ayrıca eğer gruba yeterince para verirse ölümsüz olacağına inanır.

Bazı gruplar ise, tanrının tüm dualarına icabet edeceğine ve dünyayı onlar için uygun bir yer haline getireceğine inanır.

8) Kuşkuyu asma

Kült üyesinin çocuk saflığında olduğu düşünülür ve basitçe ne söylenirse inanacağı farzedilir. Bu söylenenlerin ne kadar mantık dışı, utanmazca ve gerçek dışı olduğu önemli değildir.

Mesela:

- Şanslı tesadüfleri, Tanrı’nın guruyu (lideri, imamı) ve grubu onaylaması olarak anlarlar.
- Batıl inanç, din, büyü ritüelleri ve törenler hiç bir şüphe duyulmadan uygulanır.
- Eğer bir guru **14 yaşındaki** bir kıza cinsel tacizde bulunuyorsa, bunu sadece ruhsal bir ders vermek olarak inanmak.(Swami Muktananda)
- Eğer guru, tanrının oğlu olduğunu ve buluşa ermemiş kız dahil tüm komün içindeki kadınların kendilerinin olduğunu idda ediyorsa (David Koresh)
- Eğer guru, aniden mucize göstermeye başlarsa ve buna inanılmasını söylerse (Halkın Tapınağı)
- İslam kökenli bir tarikat lideri, evliliğin ve normal ilişkinin yasak ancak toplu ve anal seksin helal olduğunu ilan etmişti.

9) Rakip tarikatları, kültürleri, dinleri, grupları veya organizasyonları kötülemek.

10) Eleştirilere kişisel saldırı

Herhangi bir kişi guruyu, kültürü veya dogmayı eleştirirse, kişisel seviyede saldırıya uğrar. Eleştirilere dürüstçe, açık bir şekilde cevap vermektense, kişisel saldırılar, aşağılamalar, küfürler, onur kırıcı suçlamalar, çamur atmak, çirkin fiillerle suçlamak, şeklinde cevap verirler.

Normal bir organizasyonda bir liderin rahatlıkla tolere edebileceği bir eleştiriyi, tehlikeli gruplardaki üyeler kaldıramaz. Bu eleştirilerin, şeytani olduğu, grubu yıkmaya çalışan bir faaliyetin izi olduğu gibi saldırılarda bulunurlar.

11) Gurubun tek yol olduğunda ısrar etmek:

Gurup, cennete girmenin, dünya barışının, temiz yaşamının, amaç her ne ise onun tek yoludur.

12) Kült ve üyeleri özeldir.

Kardeşler, kendilerinin her zaman özel olduklarına inanırlar.

- *"Biz sıradan insanlardan farklıyız"*
- "Bizi ancak diğer grup üyeleri anlar.
- Bizim grubuzun mükemmel olduğunu ancak diğer üyeler anlayabilir.
- Bilgi sadece bizim grubumuzda vardır.
- Bizler Tanrı'nın seçilmiş kullarıyız.
- Bizler geleceğin dalgalarıyız.

Yeni akımlar, kendilerinin eşsiz olduklarını vurgularlar. Bunlardan bazıları:

- Şu ana kadar hiç kimse bizim liderimiz gibi bir anlayışa, disipline, öngörüye sahip olmadı.
- Tanrı'nın veya kutsal şeylerin bu dönemde mesajını insanlara getiriyor.
- Muhtemel felaketler, bela olarak gelmektedir. Bağışlanma yalnızca inanan üyeler için olacaktır.

- Kutsal kitabın gerçek yorumunu yalnızca liderleri aracılığı ile öğrenebilmekteler.

Gurup Kardeşliği

- Yeni doktrinler, bilimsel keşiflere uygun en son yorumlar.
- Ancak bu ekolü takip eden ya da inanan varlığını zenginleştirecek ve dünyadaki şeytanın

çekim gücünden kurtulacak.

- Dünyayı Mesih, dünyanın hocası, Tanrı'nın tecellisi'ne hazırlayan bir grup.

13) Suçluluk duygusunu aşılama, suçu grup üyelerini bağlamak için kullanmak.

Grup üyeleri yaptıkları herşeyden dolayı suçluluk duyabilirler, cinsel istekleri, zayıflıkları, çabuk yorulmaları, **16 saatlik** bir işte çalışırken hata yapmak gibi. Bazı gruplar, topluluk önünde uygulanan itiraf seansları ile daha fazla suçluluk aşılarlar. Geçmişte yapılan, hatalar ve suçlar da suç aşılama için kullanılır. Suç, üyelerin kafalarından geçen fikirleri yönetmek için de kullanılır *"Sen çok iyi bir şey yaptığını zannediyorsun? Senin kafan işe yaramaz. Çalışmaz. Sen sadece sana söylenenleri yap ve artık düşünme."*

Grup, etrafta yaşamayan, aslında hiç olmayan, yüce insan modelini örnek olarak gösterir. Hiç kimse aslında bu standartlarda yaşayamaz. Bu nedenle de kendini hep suçlu hisseder.

14) Dogma, Sorgulanamaz dogma ve Kutsal bilgi.

Kültün size öğretecek bir çok dogması vardır. Dogma, doktrin, inanç, kandırma, öğreti, temel kural, prensip olarak sunulabilir. Bunlar her zaman doğrudur. Lider ile, doktrin ile ilgili hiç bir soruya asla iyi

bakılmaz. "Çünkü tanrı bizim liderimize bu öğretileri verdi, bu nedenle de mutlak doğrudur. Liderimizi eleştiren kişi mutlaka şeytandır."

15) Üyelerin doldurulması

Üyelerin, tüm bu dogmalara inanmaları hatta doldurulmaları gerekir.

16) "**Kutsal**" veya "**hikmetli**" otoritelere başvurmak:

Bu otoriteler, kutsal kitaptan, ya da ölü azizler, gerçek ya da sanal kişiler olabilir. Tüm bunların kendilerini desteklediğini söylerler. Bu destekleme için de kapalı bir mantık oluşturur. Mesela kutsal kitap kendilerinin geleceğini haber vermektedir.

17) Hemen oluşan bir topluluk

Bir külte katıldığınızda hemen hazır ve geniş bir aileniz olur. Bazen, katılımın ardından onların yerleşim yerlerine taşınırsınız. Bazen tüm zamanınızı, mabedde, ya da toplanma salonlarında diğer üyeler ile görüşerek geçirirsiniz. Artık yeni arkadaşlarınız bunlardır.

18) Hemen oluşan bir yakınlık

- "**Biz hepimiz büyük, mutlu bir aile olduğumuz için, hiç bir sırrımızı içimizde tutmamalıyız.**"
- Ya da "**zihninizdeki tüm çöplerden onları anlatarak kurtulun**"
- Ya da "**İçinizde tuttuklarınız sizi hasta eder.**"

Bu ani yakınlık, kişinin tüm günahlarını itiraf etmek, hatalarını söylemek, küçük kirli sırlarını bile paylaşmaya götürür. Tabiki de bunlar sonradan suç aşılama ve şantaj için kullanılır.

Ani ve değişmez yakınlık, eleştirel düşüncüyü de imkansız kılar. Eğer bir kişi her türlü düşüncesini açığa vurursa, diğer üyeler onu devamlı düzelterek için, başka düşünceler oluşturmaya fırsat bulamaz.

19) Grubun kuşatması:

Yeni üyeler, düşüncelerini, isteklerini, bazen de ruhlarını grubun ellerine teslim ederler. Bu genellikle Tanrı'nın kuşatması, "**Tanrı'nın kaderi**" olarak lanse edilir, tanrı adına da tüm yeni düzenleri kendileri söyler. Bundan dolayı "**tanrı**" adına istenen paralar kendi kasalarına girer.

Grubun kuşatması, özel hayatın bırakılması anlamına gelir. Yeni gelenler "**bencil**" olmamaları için eleştirilirler. Yeni gelenler, kişisel, amaçlarını bırakmalıdırlar ve liderin bildirdiğine uymalıdırlar. "**Benliğin ölmesi**" genel olarak dile getirilen amaçtır.

20) Kıkırdayan mükemmellik ve donuk bakışlı inanç

Bazı grup üyeleri etrafta gülererek dolaşırlar ve her şeyin ne kadar mükemmel olduğunu söylerler. Her gördüklerine "**ne kadar güzel, tanrı ne hoş yaratmış**" derler. Sanki kıkırdama hastalığına tutulmuş gibidirler. Mantıklarının bir süreliğine kapatmış olan kişiler, grubun kabulünü görmek ve herkesi inanan yapmaya çalışırlar.

Eğer bir üye yoğun bir hissi ve duygusal bir şey yaşamışsa bunu diğer üyeler ile paylaşır, onlar da bunun ne kadar iyi bir tecrübe olduğunu, gruplarının ne muhteşem bir grup olduğunu, liderlerinin ne üstün bir lider olduğunu neşeli bir şekilde kıkırdarak birbirlerine anlatırlar.

Ancak sıradan günlük bir konudan bahsederken bile bakışları donuktur.

22) Gurup kendi içine çeker

Gurup, müritlerin yaşamında en önemli şeydir. Hatta bazen de tüm yaşamıdır.

Üyeler, gurubun kendilerine, muhteşem hayatlar verdiğini düşünürler, ancak verdiği bu şey genelde saatlerce çalışmaktan, fon artırmaktan ve yeni üyeler bulmaktan başka bir şey değildir. Gurubun verdiği sadece asla ulaşılamayacak hedeflerdir. Onun dışında tabii olanın tüm varlığını sömürerek kullanırlar.

23) Çifte standart

Gurubun halka açıkladığı ve açıklamadığı amaçları vardır.

Mesela, birçok üye para kazanırken, bu paraların alkolizm, ilaç bağımlılığı, evsizlik, yoksulluk, yetimler gibi sosyal problemler için kullanılacağı zannederler. Ancak para asla bunlara harcanmaz, para, grubun, gizli amaçları için harcanır. Liderin lüks ihtiyaçları karşılanır. Lider, bu paralarla gizli bağlantılar kurar (adeta mafya gibi), durumunu sağlamlaştırmaya çalışır.

Çift amaçlılık aynı zamanda iki yüzlülük demektir. gurubun bir halk yönü vardır; fedakar, mutlu ve gülümseyen yüz. Bir de gizli bir yüzü vardır: aç gözlü, gözü doymaz, sömürücü, zihin kontrolü uygulayan, dogmatic, yayılmacı.

24) "*Adam bulma*" konusunda atılgan davranma

Kült üyeleri, yeni üyeler bulmak için çok çalışırlar. Para kazanmak kültürün en önemli faaliyetidir.

25) Adam bulurken kandırma yöntemlerini uygulama

Katıldığınız yer, katıldığınızı düşündüğünüz yer kesinlikle değildir. Asla sana gerçeği söylemezler, aynı şekilde senin zamanın gelip de gittiğinde sen de söylemezsin.

26) Espiri anlayışı yoktur ya da farklıdır.

Lider veya grup ile ilgili espri yapılmasına tahammül edemezler. "*Hiç hoş değil*" şeklinde karşılık verirler. Bazı kültürlerde ise devamlı espri yapılır, insanlar alaya alınır ve gülünür, ancak lider ve grup ile ilgili asla espri yapılmaz.

27) Gerçeği söyleyemezsin

Eğer grup içinde doğruları söyleyemediğini, konuştuğun zaman sadece Kabul edilebilir şeyleri söylediğini fark edersen, yanlış grupta olduğunu düşünmeye başlarsın.

Bunun doğal sonucu olarak da asla gerçeği öğrenmek için sormazsın.

28) Klonlama- Kendini ve tüm hayatını grup terminolojisine göre yeniden tanımlamak.

Üyeler, kültür liderinin yada diğer büyük liderlerden birinin kopyası olamaya başlar.

29) Grubun inançlarına uyabilmek için inançlarını değiştirmek zorundasın.

Klube katılmanın bedeli onların inandığı şeye inanmaktır. Aynı zamanda inançlarınızı değiştirmeye istekli ve hazır olmanız gerekmektedir.

30) Hedefe ulaşmak için her şey mübahtır:

Kült, ahlaksız bir davranış yaptığında, bunu *"Tanrı'ya hizmet için her yol mübahtır"* şeklinde açıklayabilir. Bir çok kült adam ararken kandırma tekniklerini kullanırlar ve onların ruhlarını kurtardığımız için yalan söylüyoruz. Dışardaki insanları aldatmak mübahtır.

31) Sahtekarlık, yalancılık, yalanlama, inkar ve tarihi yeniden yazma:

Kült bir çok alanda sahtekarlık yapar: İnsanları kandırarak gruplarına dahil ederler, iki yüzlüdürler, Liderlerinin eksikliklerini örtmek için yalan söylerler, grubun gerçeği ile ilgili, geçmişte neler yaptıkları ile ilgili yalan söylerler.

Tarihi gerçekler konusunda kültlere asla güvenilmez. Kominist ülkeler gibi, her lider geldikçe tarih kitaplarını değiştirirler.

32) Doğrunun farklı dereceleri

Dışarıdakilere bilgileri yanıltarak verirler. Yeni girenler ve halkanın içindeki liderler gerçeğin farklı yüzleri ile karşılaşılır. Bazı bilgiler sadece en üsttekiler tarafından bilinir.

33) Yeni gelenler doğru düşünemezler:

Daha yaşlı ve eski üyeler, yeni gelenlerin asla doğru düşünemeyeceğine inanırlar. Bu nedenle de kült, yeni gelen için ne yapması gerektiğini düşünür.

34) Kült korkular aşılır: Üyeler eğer gruptan ayrılırlarsa, başlarına korkunç şeylerin geleceğine inanırlar.

35) Gurup para yiyicidir:

Guruplar para toplamak ile aşırı ilgilidirler. Bu çok basittir. Kült devamlı olarak hem içerden hem de dışardan para toplarlar.

36) İkrar toplantıları:

Üyeler, kendilerini eleştirir, günahlarını ve hatalarını itiraf ederler, bazen toplum önünde kendi kendilerini eleştirirler.

37) Ödül ve ceza sistemi

Kültler, *"doğru yoldan ayrılmış"* olanlar, grubun kurallarına uymayanlar için cezalandırma sistemine sahiptirler. Ayrıca kurallara uyanlar içinde ödül sistemi vardır.

Ödül ve cezalar ilk başta zararsız başlayabilir. Mesela, liderin öğüt vermesi gibi. Fakat yeteri kadar kazanamayan, ya da görevini yerine getiremeyen, yeni üyeleri bulamayan kişi ciddi eleştirilere maruz kalabilir. Cezalandırmanın şiddeti gittikçe artar ve kişilerin uykusuna ve yiyeceklerine müdahale edilir, cezalandırıcı işlerde çalışır.

38) Mümkün olmayan insan üstü mükemmellik modeli:

Tüm zihin kontrolü kullanan kültlerde, insan üstü mükemmellikte olan bir model gösterilir. Temiz ve pis tamamen organizasyon tarafından belirlenir. Temizlik istemek çok yoğundur.

39) Akıl Hocalığı

Grubun akıl hocalığı sistemi vardır. Yeni gelenler, eskilerin kanatları altına girerler ve grubun yöntemlerine göre eğitilirler. *"Eski gelenler"* yeni gelenlere akıl verir onları eğitir ve uygun bir şekilde düşünmelerini, grubun kurallarına uymalarını sağlarlar.

40) Özel hayata tecavüz

Kült, özel hayat konusunda oldukça mütecavizdir. Lider, kişinin tüm özel hayatı ile ilgilenir. Kişilere tüm hayatlarında neler yapmaları gerektiğini söylerler.

41) Huzursuz guru, ruhsal problemliler

42) Huzursuz üyeler ve ruhsal problemliler

43) Ağır zihin kontrol yöntemleri ve hızlı değişim teknikleri kullanırlar.

44) Eğer gruptan ayrılırlarsa, vücutlarına zarar verileceği yada öldürüleceği söylenir.

45) Gurubu eleştirenlere karşı ölüm tehdidi ve zarar vermek

46) Kişinin dünyaya ait tüm varlığını bağışlaması

47) Ücretsiz olarak kült üyelerinin uzun saatler boyunca çalışması

48) Tam olarak içine dalma ve toplumdan izolasyon

TARİKAT VE İBADET GRUPLARININ YIKICI OLMA NİTELİKLERİNİ DEĞERLENDİRİCİ PSİKOLOJİK KRİTERLER

Werner Gross

Çev. Psk. Rana Sey Uluç

Ruh pazarları ve mistik grupların sayısında bir patlama var, ilüzyon satışı rağbette. Anlaşılması güç fikirlerin propagandası yapılıyor, akla hayale sığmayan yöntem ve teknikler bu kesimde uygulama alanı buluyor. Üstelik bu yolla çok da kazanç elde ediliyor. Medyanın aktardıklarına bakılırsa, bu tarikatlara ve yıkıcı nitelikteki ibadet ve inanış gruplarına, önüne geçilmez bir akın ve ilgi var.

"Ne var yani? Dünya öyle büyük ki, herkesin kendine göre haksız olma hakkı var." diyenler çıkabilir. Ama iş bu kadar basit değil:

Almanya'da toplam 1,5-2,5 milyon üyesi olan 300 kadar dini tarikat, kendine özgü inançları olan topluluk ve insan psikolojisini hedef alan inanışlara sahip grup olduğu iddia ediliyor ve bunlara sürekli yenileri ekleniyor.

Ancak her dini veya alternatif oluşturan grubun mutlaka sorun yaratır nitelikte olduğu söylenemez. Ve her tarikat tarikat, her ibadet ibadet değildir. Gizemli, anlaşılmaz inanışlara sahip gruplara ve tarikatlara

şöyle bir baktığımızda, içinde ne olduğu görülemeyen, adeta balta girmemiş bir ormanla karşılaşıyoruz. Ancak bu orman sürekli değişiyor ve yeni, eşi benzeri olmayan filizler veriyor.

Bu tür gruplaşmaları değerlendirmeye yarayacak kriterlerin ise yetersiz olduğu görülüyor. Bir grubun sorun olabilecek türden veya tehlikeli olup olmadığını nereden anlarız? Yıkıcı, tahripkar bir ibadet ve inanışa sahip olup olmaması neye bağlıdır? İnsanları bağımlılığa sürükleyen, onları sömüren ya da hatta insanlıklarını yok eden yönlerini belirleyen, hangi özellikleridir? Bütün bunlara etken olan hangi mekanizmalardır?

Öte yandan, böylesi tahrik içeren tarikatların varlığı, üyeleri giderek azalan ve gücünü yitirme kaygısını taşıyan hangi geleneksel kurumların işine gelmektedir? Bunu nasıl anlarız?

İşte bütün bunlar bu denli belirsiz ve bulanık bir tablo oluşturduğundan ve gruplar birbirinden çok farklı özelliklere sahip olduğundan, yapılacak bir değerlendirmenin nesnel kriterlere dayanması gerekmektedir. Ancak nesnel kriterler yoluyla daha ayrıntılı bir değerlendirme yapmak olası olabilir. Yani bu tür grupların yarattığı sorunlar ve tehlikelilik düzeylerine ilişkin kabaca bir profil oluşturabilmek amacıyla bu kriterlerin belirlenmesi gerekmektedir.

Aşağıdaki listenin amacı budur. Altı bölümden oluşan bu liste, bu tür grupların hangi alanlarda, ne türden sorunlar oluşturabileceklerine (ya da halen oluşturduklarına) dair bir fikir geliştirilmesine yardımcı olabilir.

- İdeoloji
- Merkezi figür
- Grup yapısı
- -Üyelerini etki altına alma biçimi
- Kişilik yapısını değiştirici teknikler
- Dışarıyla ilişkiler, eski üyeler ve kendilerini eleştirenlere yönelik tutum ve tavırlar

1. İdeoloji: Kuram, inanç, amaç

Burada ele alınan, grubun savunduğu kuramsal temeldir. Çünkü sadece uygulamada görülen değil, grupların ideolojik yönelimleri de çok yönlü sorunlara yol açabilir. Bunu görebilmek için aşağıda sözü edilen eğilimlerin ön planda var olup olmadığına bakalım:

Abartılı Fikirler

Öğretileri yoluyla kısa sürede dünyada cenneti yeşertme ya da "**yeni insan**" yaratma iddiasının var olup olmadığı (Büyüklik iddiası, herşeye hakim olma fantezileri).

Gerçekleri Tekeline Almak

Dünyada olup bitenleri sadece kendilerinin en doğru biçimde görüp açıklayabildiği savı ve bunun tek geçerli düşünce olduğuna dair inancın varlığı.

Siyah-Beyaz Düşünce Tarzı

Düşünce ve eylem biçimlerinin, iyi-kötü veya doğru-yanlış örüntüsü çerçevesinde olması.

Dünyanın Sonunun Geldiğine Dair Sanrılar

Dünyanın sonunun geldiğine dair iddiaların varlığı (inanmayanları inandırmak için kullanılır).

Kurtarma Planı

Sağaltım yöntemlerini içeren patent reçetelerin sunulması (sadece inananlar için kullanılır).

Yayılmacı Güç Olma Beklentisi

"Dünyayı biz kurtarmalıyız" söylemini yayma.

2. Merkezi figür (kişi): Lider, guru, usta

Şu noktalara dikkat edilmesi gerekir :

Lidere Tapınma

Merkezdeki kişiye tanrı, kutsal kişi ya da sözcü sıfatıyla saygı uyandırma, onun güçlü, olacakları önceden gören ya da olağanüstü güçlere sahip birisi olduğunu öne sürme.

Yönetme Biçimi

Eleştirilemeyen, en üst otoriteye sahip olduğunun kabul edilmesi, karşı koymaksızın bağlılık beklentisi, gerçekleri tekelinde bulundurduğuna inanılması.

Karizmatikleştirme

Kutsal kişi olarak saygınlştırılan ve ideal, efsane kişi olduğuna dair propaganda.

3. Grup yapısı: Seçkinler topluluğu olma

Ön planda olan şu noktalardır:

Dışarıya Karşı Kapanma

Grup, kendisine kesin sınırlar çizerek kapalı bir sistem oluşturmaktadır.

Yüksek Oranda Grup-içi Bağlılık

Grup birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Grup üyeleri birbirini gözetler, kontrol eder ve cezalandırır. Hatta grup içinde kullanılan özel bir dil bile geliştirilmiş olabilir.

Hiyerarşik Yapı

Aşamalı bir istihbarat sisteminin varolması, emir-komuta zincirine dayalı ilişkilerin varlığı söz konusudur.

Seçkin Olma Bilinci

Grup üyeleri kendilerini, dünyayı ve insanlığı kurtaracak olan seçkin kişiler olarak görürler. Grup bilincini misyonerlik anlayışı ve/veya kahramanlık ideolojisi belirler.

Sömürü

Grup üyeleri, maddi açıdan veya ucuz işgücü olarak kullanılmayı çoğunlukla gönüllü olarak kabul ederler.

Kışkırtıcı ve Yasa Dışı İşler

Grup, kendilerinin yasaların üstünde yer aldığı inancıyla üyelerini (açıktan veya gizlice) yasadışı işler yapmaya zorlar (tehdit söz konusudur).

4. Üyelerini etki altına alma: Bilinç kontrolü

Bu bölümde bireysel düzeyde, kişilerin etki altına alınış biçimleri ele alınmaktadır.

Bireysellikten Uzaklaştırma

Bireyin kendisini tamamen teslim etmesi istenir. Birey değil, grup ve ortak hedefler daha önemlidir.

Günlük Yaşama Etki Etme

Beslenme, giyinme, temizlik, günlük işler konusunda bağlayıcı kesin kurallar vardır. Tarikata ait mekandan çıkışlar sınırlanır ve başkalarıyla ilişkiler kısıtlanır. Telefon ve mektuplar kontrol edilir. Karşı cinsiyetle ilişkiler ve cinsellik talimatlara bağlıdır.

Maddi Bağımlılık

Grup üyesinin kendine ait malı veya parası yoktur. Yaptığı işler için ücret almaz, herhangi bir sigortası yoktur. Pasaport ve ehliyet gibi kişisel kimlikler topluca saklanır.

Kadercı Düşünce Tarzı

Grup, kadercı bir düşünce tarzıyla yönlendirilir. **"Herşeyin nasıl olacağı önceden bellidir"** ya da **"Tanrı böyle istiyor"** gibi.

Kişisel Geçmişten Kopuş

Bireyin kendi ailesi, eşleri ve arkadaşlarıyla ilişkilerini koparması; okul, eğitim, meslek bağlarından uzaklaşması istenir. O güne kadarki yaşamı farklı biçimde yorumlanır.

Tarikat Kimliği

Grup üyesine yeni bir ad verilir. Tamamen grupla birlikte ve grup içinde hareket eder, sahip olduğu değerler tamamen değiştirilir. Bu şekilde gerçeklerle ilişkiler tamamen koparılır, grup dışındaki yaşam anlamsızlaştırılır. Bu yolla psikik bağımlılık yaratılır.

5. Kişilik değiştirmeye ilişkin teknikler

- Duyguları harekete geçiren, kişiyi kendinden geçirici ve bilinci değiştirici teknikler uygulanır.
- Sürekli tekrarlanan tekerleme veya söz dizileri, meditasyon, hızlı nefes alıp verme vs. gibi.
- Yinelenen Dengesizleştirme Uygulamaları
- Oruç tutturma, uykusuz bırakma, bedensel ve ruhsal aşırı yüklenme, duygusal yoksunluğa tabi tutma

vs.

Tüm bu uygulamaların amacı kişiyi ruhani bir yaşantıdan geçirmektir. Bu yaşantılar grup tarafından, gerçek insanın doğuşu olarak nitelendirilir, **"Nihayet kendini bulmak, özüne ulaşmak"** olarak yorumlanır.

6. Dış dünyayla ilişkiler, eski üyeler ve eleştirenlere karşı tutum ve tavırlar

Grup, üye kazanmak için manipüle edici yöntemler kullanır; gerçekçi olmayan sözler verilerek insan avlanır.

Sığınak Mantığı

Grup dışarıya karşı kendini kapatır. Grup içi yaşantısı cennet, dış dünya cehennem olarak yorumlanır. Yeminle bağlanma teorisi geçerlidir. Takip edilme korkusu hakimdir.

Gruptan ayrılmak için hiçbir sebep geçerli sayılmaz. Bu nedenle grubu terk eden üyeler kişiliksiz olarak lanse edilir ve tehdit edilirler.

Eleştiri yöneltenler korkutulur. Tehditle, telefonlarla rahatsız etmek yoluyla, mahkemeler ya da fiziki saldırılarla susturulmaya çalışılırlar.

Bu broşürde gizemli gruplar ve tarikatlar sahnesindeki gruplaşmaların değerlendirilmesine ilişkin, bir dizi nesnel kriter sunulmuştur. Burada sözü edilen özelliklerden bazılarını gösteren her grubun tabi ki

çatışma ve sorun yaratmaya gebe ya da tehlikeli olduğu söylenemez. Bu tür bazı özellikleri başka tür topluluklarda da görebiliriz. Bu özelliklerden ne kadar çoğu bir grup için geçerliyse, tehlikelilik oranı o kadar artar. Bir grup için geçerli olan özellikler bir profil oluşturuyor ise o zaman yıkıcı türde bir ibadet veya inanıştan söz edilebilir.

KAYNAK: Alman Psikologlar Meslek Birliği (BDP) – Bonn
BDP- Was eine alternative-spirituelle Gruppe zur Sekte macht.

KÜLT YA DA TEHLİKELİ TARİKAT NEDİR?

Eğer bir grup veya hareket şunları sergiliyorsa kült, tehlikeli grup, tehlikeli tarikat olarak adlandırılır.

1. Bir lidere, bir fikre veya herhangi bir şeye karşı kendini adama ve aşırı bir bağımlılık içindeyse,
2. Ahlaki olmayan şiddet kullanımını içeren ikna tekniklerini ve zihin kontrol yöntemlerini kullanıyorsa,
3. Grup liderinin amaçlarını yerine getirmek için oluşturulmuşsa,
4. Üyelerine, ailelerine veya topluma açık veya muhtemel zararlar veriyorsa. (Cultic Studies Journal, 3,1 (1986):U9-120)

Bu tanımdan da anlaşıldığı gibi grubun temelini kuran ideolojinin veya dinin ne olduğu önemli değildir. (Bu yazıda kült, tehlikeli tarikat, kapalı grup, yıkıcı grup gibi kavramların hepsi aynı anlamda kullanılmaktadır.) Herhangi bir grubun kült ya da tehlikeli tarikat mı olup olmadığını anlamak için Margeret Singer'in tanımladığı şu üç faktör göz önünde bulundurulmalı: Lider, lider ile takipçileri arasındaki ilişki, organize bir şekilde kullanılan zihin kontrol yöntemleri.

Kültler, tehlikeli gruplar nerelerden "*adam toplar*"?

Mürit bulma yaklaşımları için tarikatlar üç temel yolu kullanıyor.

Birincisi zaten mürit olan bir akraba ya da arkadaş aracılığıyla,

ikincisi yeni arkadaşlık kurulan bir yabancı aracılığıyla. Bu yeni arkadaş genellikle karşı cinsten yakışıklı bir erkek ya da güzel bir kız oluyor.

Üçüncüsü bir tarikat faaliyetiyle. Bu bir sempozyum, konferans ya da dini içerikli bir kurs olabiliyor, hatta toplu halde bir eğlence yerine veya pikniğe bile gidilebiliyor. Seminerler, dersler, her tür toplantı, kapı kapı dolaşma ve farklı şekillerde de olabilir. Okul, üniversite, sağlık kliniği, işyeri açabilirler. New age magazinler, farklı gazeteler, iş ile ilgili dergiler basabilirler.

Tabii kişi tebliğci ile tanıştığında başına geleceklerden habersiz oluyor, genellikle yeni ve iyi bir arkadaş ya da aşk bulduğu için seviniyor. Tarikatla karşılaştığında ona sunulan şey güçlü bir sevgi bombası oluyor. Bir çok insan kendisi ile ilgileniyor, onu övüyor ve iltifatlar ediyor. Mürit hayatında olabilecek en iyi insanlarla karşılaştığını sanır. Oysaki kültler, dışardan bakıldığında ambalajı hoş görünen ancak açıldığında, kişiyi şaşırtan ve korkutan bir kutuyu hatırlatır. Kutuda kapalı iken ilk gördüğümüz şey kesinlikle içindeki değildir.

YIKICI ZİHİN KONTROLÜ

Zihin kontrolü belirli metodları ve teknikleri içerir. Mesela hipnoz, düşünceyi durdurma gibi. Bu teknikler, kişilerin nasıl düşüneceğini, hissedeceğini ve davranacağını belirler. Bu bilgi kendi başına tehlikeli değildir. Ancak bir liderin, istediklerini elde etmek için bu yöntemleri kullanıp kişileri kendine bağımlı, bir anlamda köleler haline getirmesi durumu oldukça tehlikelidir. Zihin kontrol yönteminde kişinin gerçek benliği, davranışları, düşünceleri hisleri baskı altına alınır ve yeni bir kişilik inşa edilir. Zihin kontrolü

yöntemlerini bilmeyen bir kişinin bu yöntemlerden kurtulabilme şansı pek yoktur. Bir tarikatın göbeğindeyken bile tarikat üyesi olduğunun farkında olmayan öyle çok insan var ki.

Davranış Kontrolü

Davranış kontrolü, kişinin nerede yaşayacağına, kiminle arkadaş olacağına, ne yiyeceğine ve nerede uyayacağını düzenlemektir. Piramid şekilli bir yapı içerisinde, gruplar, lidere kişilere davranışları karşılığında ödül ve ceza verme yetkisi verir. İtaat ve iyi performans, toplu övgülerle ve hediyelerle ödüllendirir, itaatsizlik ve düşük performans ise eleştiri, aşağılanma, tuvalet temizliği, dayak gibi fiillerle cezalandırılır.

- Bireyin fiziksel gerçekliğinin düzenlenmesi
- Davranış kontrolünün içinde müridin hangi elbiseleri, renkleri, ve saç şekillerini kullandığı,
- Ne yediği, içtiği, sevdiği yiyecekler, sevmediği yiyecekler,
- Ne kadar uyuyabildiği, uykunun düzenlenmesi,
- Finansal bağımlılığı,
- Boş vakitlere, eğlenmeye ve tatillere az veya hiç zaman harcamaması,
- Ailesi ile görüşüp görüşmemesi izne bağlıdır
- Telkin oturumlarına geniş zaman ayırılması, her tür karar için izin isteme gereksinimi, üstlere düşüncelerin, duyguların ve aktivitelerin rapor edilmesi gereksinimi vardır. Burada bireycilik havası kırılır, grupcu düşünce hakim olur. Kişi itaate ve bağımlılığa ihtiyaç duyar.

Bilgi Kontrolü

İnsan zihni bilgi olmadan uygun bir şekilde işlemez. Lider, bilgi akışını ve kişinin bilgiyi işleyişini kontrol ederek, kişinin grup faaliyetleri hakkında olumsuz yorum yapmasını engeller. Bilgi kontrolü kişi gruba girdiği andan itibaren, kişiye yanlış bilgi verip ikna ederek başlar. Girdikleri andan itibaren aldatma süreci çok yoğun işlemeye başlar. İnsanlar külte katılmazlar, kült onları seçer. Tebliğciler, bilgiyi insanlardan gizleme konusunda oldukça başarılıdırlar. Kendileri veya grup ile ilgili hiçbir şeyi açmazlar. İlk karşılaştıklarında insanlara kim olduklarını, neye inandıklarını ve onlardan ne istediklerini de asla söylemezler.

- Grup dışındaki bilgi kaynaklarına erişimi en aza indirme veya caydırma , grubun kitapları dışındaki kitaplar, makaleler, gazeteler, dergiler, **TV**, radyo yasaklanabilir ya da sınırlı hale getirilir.
- Eleştirel yoruma izin verilmez.
  - Ayrılan eski üyelerle görüşmek kesinlikle yasaktır.
  - Üyeler düşünemeyecek kadar meşgul edilirler.
  - Biz ve onlar görüşü hakimdir. İçerisine ve dışarıya ait bilgiler vardır.
  - Herkese herşey söylenmez.
  - Farklı hierarşik seviyedeki insanlar farklı bilgiler alırlar. Lider kimin neyi bilmesine karar verir.
  - Diğer üyeler ile ilgili casusluk yapmak teşvik edilir. "**Şahit**" ya da "**buddy**" sistemi ile çift yapıp gözlemek ve kontrol etmek.
  - Düzene aykırı düşünceleri, duyguları ve hareketleri yönetime raporlamak.
  - Grup tarafından üretilen bilgi ve propagandanın ileri derecede kullanılması. Gazeteler, dergiler, günlükler, ses kasetleri, video kasetler,
  - Grup-dışı kaynaklardan bütünün içinden anlamı bozacak şekilde seçilerek alınan aktarımlar, ifadeler

• Ayrıca grup içinde itirafın ahlaki olmayan bir şekilde kullanılarak, kişinin samimi bir şekilde yaptığı itirafları zaman içerisinde suçlayabilmek için aleyhine kullanmak.

Düşünce Kontrolü:

Zihin kontrolünün uygulandığı gruplarda grubun doktrini "**mutlak**" doğru olarak ve insanların ihtiyaçlarına cevap olarak görürler.

- Siyah ve Beyaz düşünürler, ara da griler yoktur.
- Yüklü "**dil benimsemek. Kelimeler düşünmemizi sağlayan araçlardır. Bu "özel" kelimeler anlamayı genişleteceğine daraltırlar. Deneyimin karmaşıklığını herkesçe bilinen basmakalıp, soğuk laftan ibaret "söylenti kelimelerine" indirgemeye yarar.**
- Sadece grup tarafından kabul edilen "**iyi**" ve "**uygun**" düşünceler teşvik edilir.
- Grup hakkında sadece olumlu şeylerin söylenmesine izin verilir.
- Lidere, doktrin veya politikanın meşruluğu ve mantığı hakkında eleştirel soru asla sorulmaz.
- Hiçbir alternatif inanç sistemi meşru ve mantıklı, iyi veya faydalı olarak ele alınamaz Duygusal

Kontrol

Yıkıcı zihin kontrolünün ancak bu dört bileşenin genel etkisi, bir lidere veya bir amaca bağımlılığa yol açması halinde var olduğundan söz edilebilir. Listedeki her bir maddenin mevcut olması gerekmez. Zihni kontrol altında grup üyeleri kendi dairelerinde yaşayabilirler, sabah **9 dan** akşam **5'e** kadar bir işte çalışabilirler, evli ve çocuklu olabilirler ve bütün bunlara rağmen kendileri için düşünemeyip bağımsız hareket edemeyebilirler.

- Lider, müridin duygularının limitlerini yönetme ve daraltır, eğer herhangi bir problem olursa, asla liderin veya grubun değil de kendi hatasından ötürü olduğunu hissetmesini sağlarlar, suçluluk duygusunu aşırı derecede kullanırlar.

Müridlerin hayatlarında karşılaştıkları hata olmayan şeyleri bile suç olarak lanse ederler. Kişi potansiyelini tam olarak kullanmamasından, ailesi, geçmişi, yakınları, düşünceleri, duyguları, hareketleri veya geçmişteki suçları devamlı karşısına yapmış olduğu büyük suçlar olarak çıkarılır.

Kült yapılarında korku devamlı kullanılır. Dış dünya korkusu, düşman korkusu, grup tarafından dışlanma korkusu. Tüm bu korkular verilirken suç sayılmayacak konular bile büyük günah gibi toplum önünde itiraf ettirilir.

Fobi telkini çok yoğundur grubu terketmeye veya liderin otoritesini sorgulamaya bile duyulan irrasyonel korkuların programlanması.

Zihni kontrol altında bir insan, grup dışında pozitif ve dolu bir geleceği gözünde canlandıramaz. Grup "**dışında**" mutluluk veya tatmin yoktur Ayrılırsanız korkunç şeyler olur: "**cehennem**"; "**şeytanın esiri olunur**"; "**kötü yola düşülür**"; "**iyileşmeyen hastalıklar**" olur; "**kazalar**"; "**intiharlar**", "**delilik**";" vs. Ayrılmak için asla geçerli ve mantıklı bir sebep yoktur.

Grubun bakış açısına göre, gruptan ayrılanlar: "**zayıf**", "**disiplinsiz**", "**münafık**" "**materyalist**", "**dünyevî**"; "**ailesi ve eski arkadaşları tarafından beyni yıkanmış**" para ya da seks yoluyla baştan çıkarılmışlardır.

Tehlikeli Grup Liderinin özellikleri

Bir çok örnekte, genelde tek kişidir, kurucudur, kült yapısının tepesinde, karar verme onun etrafında gerçekleşir. Bazı kadın kült liderleri de olmasına rağmen genelde erkektir. Bu liderler genellikle şu karakterleri gösterirler.

Kült liderleri, kendi kendine atanmış ya da seçilmiş olduklarını, bir misyonu yüklediklerini ve özel bir bilgiye sahip olduklarını iddia ederler. Bu konuda ikna edicidirler.

Mesela, **UFO** kültüründen olan bir lider, uzaylılar tarafından kendisine görev verildiğini ve insanları alıp uzay araçlarını bekleyebilecekleri yere götüreceğini iddia eder. Başka bir lider, eski şifa verme ve **"hidayete ulaştırma"** yöntemlerini bulduğunu ilan eder, daha farklı bir grup ise, yaratıcı, bilimsel, insani ve sosyal planlara sahip olduklarını ve bunların insanları **"yeni bir şuur seviyesine"**, başarıya, kişisel veya politik güce ileteceğini iddia eder. Ya da dünyayı kurtarma iddiasıyla gelen Mehdi ya da Mesih olduğunu ve Allah katından kendilerine **"özel ilim"** verildiğini söyleyenler...

Kült liderleri kararlı, baskıcı ve genellikle de karizmatiktirler.

Liderlerin, diğer insanların dikkatini çekecek, onları kontrol edecek, sürüyü yönlendirebilecek, yeterli kişisel güce, cazibeye ihtiyacı vardır. Müridlerini, ailelerini, kariyerlerini, arkadaşlarını kendilerini takip edebilmek için terk etmeye ikna ederler. Açıkça veya gizlice müridlerinin mal varlıklarını, paralarını ve hayatlarını kontrol ederler.

Kült liderleri saygının kendilerinde toplanmasını sağlarlar.

Rahipler, Rabbiler, din adamları, demokratik liderler ve fedakarlık yapan yardım kuruluşlarının liderleri, insanların saygıyı Tanrıya, soyut prensiplere veya grubun amacına yönlendirmesini söylerler. Ancak kült liderleri, sevginin, kendini adamanın, bağlılığın odağı olmak isterler. Bir çok kültürde, lidere bağlılığın bir işareti olarak, eşler boşanır, ebeveynler çocuklarından ayrılır.

Kültlerin, Tehlikeli Grupların Kategorileri

Tehlikeli gruplar, çok farklı şekillerde ve büyüklüklerde olabilir, farklı din, felsefe veya anlayışa sahip olabilirler. Günümüzde başarılı bir şekilde üye alımına devam eden tehlikeli gruplar aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir:

Dini kültürler:

Tanrıya kulluk ve ahiret ile ilgili konularla ilgilenir. Lider vahiy aldığını, Mehdi ya da Mesih olduğunu iddia eder. Kutsal kitapları yeniden ve doğru şekliye ancak liderin yorumlayabileceği iddiası vardır. Liderin dini bir eğitim almış olması genellikle gerekmez. Tanrı tarafından kendisine özel bir bilginin verildiğini söylerler. Diğer tüm yorumlar yanlıştır ve kişiyi yanlış yönlendirir. Bu gruplar genellikle çok katıdır ve dayak gibi fiziksel cezaları kullanırlar. Üyeler zamanlarının büyük bir kısmını başkalarını dinlerine çevirmek için harcarlar. Burada Kur'an kaynaklı guruplar olabileceği gibi, İncil kaynaklı guruplar da olabilir. Kullanılan teknikler: uzun, yorucu ve aralıksız süren gece toplantıları, uzun saatler boyunca ikrar ve itiraf toplantıları, kendi kendilerine konuşma, ilahi, dua etme, izolasyon, uzun süreli çalışmalar. Maddi, manevi ve cinsel sömürü bu tip guruplarda sıklıkla görülür.

Doğu meditasyonu

Tanrı bilinci ve tanrı ile tek olma (vahdeti vücut) inancı ile karakterize olur. Lider genellikle doğu kökenli felsefeyi veya dini değiştirir. Üyeler bazen dünyaya ait malvarlığını göz ardı ederler ve tüm dünyadan el çekmiş bir yaşam şekli seçerler. Burada kullanılan teknikler: meditasyon, tekrarlanan mantralar, farklı zihin halleri, trans durumu.

Politik, ırkçı, terörist kültürler

Toplumunu değiştirme, devrim inancı ile beslenirler, **"düşmanı"** abartırlar ve düşman güçleri yenmeyi hedeflerler. Lider herşeyi bilen ve her şeyin üstünde güçlü olarak görünür. Bu tip gruplar genellikle silahlanırlar ve şifreli dille konuşan, farklı el sıkma şekilleri olan ve farklı ritüel pratiklerine sahip olan gizli

diyalogları vardır. Üyeler kendilerini savaşmaya hazır elit grup olarak görürler. Kullanılan teknikler: paramiliter eğitim, birbirlerine rapor verme, suçlama, korku, "*nefret kasma seansları*", paronaya telkini, uzun saatler boyunca telkinde bulunma.

Psikoterapi Grupları:

Kişisel transformasyon ve gelişimi başarma amacındadır. Lider kendinden seçilmiş, her şeyi bilen, tek ferasete sahip olan ve bazen de "*süperterapist*" olarak adlandırılan kişidir. Cinsel sömürü bu tip gruplar içinde kullanılır. Kullanılan teknikler: karşılaşma toplantısı, hipnozla oluşturulan farklı şuur halleri ve diğer trans oluşturan mekanizmalar, utanma, korkutma, sözlü taciz, "*nefret kasma*" seansları.

Ticari:

Zenginlik, güç, mevki, çabuk kazanmayı sağlayacağını idda eder. Lider genellikle çok kazanmayı sağlayan "*bir yol*" bulunduğunu düşündürecek şekilde çok harcar. Bazı ticari kütler politik ve dini kültlere kayabilirler. Onların da aile, ahlak, iyi yaşam ve babaerkillik gibi değerleri vardır. Üyeler, uzun süren ve pahalı seminerlere katılmaya ve grubun tanıttığı ürünü satmaya ikna edilirler. Kullanılan teknikler: Kandırarak satış, suç, utanma, grup baskısı, finansal kontrol teknikleridir.

Newage :

"*Tanrı sensin*" felsefesi üzerine kuruludur. Bilgi yoluyla güç, geleceği bilme isteği, çabuk adapte olabilmek gibi amaçları vardır. lider genellikle kendini mistik olarak sunar, ruhlarüstü bir varlık, bir kanal olarak sunar. Üyeler, kristale, astrolojiye, runik yazı, şaman aletleri, kutsal ilaçlara inanır. Büyü hileleri, farklı haller, grup baskısı teknikleri kullanılır.

Occult, satanizm, kara büyü:

Doğüstü güçlere, bazen de şeytana tapma ile genellenebilir. Lider şeytanın duhul edebildiği kimsedir. Hayvan kurban etme, fiziki ve cinsel taciz yaygındır. Bazı gruplarda insan kurban edildiği de idda edilir. Egzotik ritüeller, gizlilik, korku ve tehdit ve aşırı şiddet yöntemleri kullanılır.

Ufo kültürleri:

Lider uzaylılar ile bir şekilde görüşebilen ve diyalog kurabilen kişidir. Maddi, manevi sömürü burada da vardır. Gruba göre diğer kültürlerin kullandığı takdikleri kullanabilir.

Bazı gruplar birkaç kategorideki özellikleri taşıyabilir. Mesela, dini bir grup aynı zamanda politik bir örgüt olabilir. Ya da hint tarikatı kökenli bir grup aynı zamanda ticari bir özellik taşıyabilir.

İkincil Kaynak:

<https://ismailhakkialtuntas.com/2017/02/26/tehlikeli-kultleri-tarikatleri-tanima-rehberi/>

Asıl Kaynak bilinmiyor.